
Viure sense el meu fill

Josep Gironès Descarrega (La Fatarella, Terra Alta, 1954) és un autor amb obra variada. Ha escrit relats, memòries, novel·les, investigació sobre el territori. A més és guanyador de premis diversos.

En l'obra que comentem transcriu la història d'una dona, la Maria de la Fatarella, a qui van arrabassar el fill un cop nascut a la presó de dones situada al convent de les Oblates de Tarragona durant la guerra civil.

Narrat en primera persona, la Maria ens raconta les vicissituds viscudes des de la guerra civil fins a l'actualitat, pràcticament. Com si es tractés d'un gran continent, la vida de la protagonista hi va encabint l'experiència vital particular i tots els fets històrics que s'han succeït en aquest període tan llarg i complex.

L'epicentre del relat és la Fatarella, el qual es va eixamplant cap a la Terra Alta i abasta la zona meridional de Catalunya amb Tarragona com a contrapunt a les terres interiors. En parlar de la guerra també s'esmenta el Principat de Catalunya i punts esparsos de l'estat espanyol. Però sempre hi ha una gravitació cap als territoris que tenen l'Ebre com a eix.

Gironès va pentinant tots els temes i subtemes que nodreixen els lustres centrals de la nostra història dels segle XX: dels anys trenta als setanta i des del localisme a l'universalisme.

La Maria presenta la cara patidora del relat. La cara dels qui van perdre la guerra i ho van perdre tot. És, al mateix temps, la dona lluitadora que sobreviu enmig de les adversitats amb enteresa moral.

Un dels seus objectius és trobar el fill robat i donat a una família addicta al règim franquista. A través dels atzars de la vida arriba a conèixe'l. Però a distància. Ell, el fill, no sabrà mai qui és la mare biològica.

Aquestes memòries comencen amb un desenllaç i a partir d'aquest moment l'acció emprèn una doble direcció pel que fa al tractament del temps. La part més gruixuda se l'emporta el passat. Amb una contínua mirada enrere, s'expliquen els fets històrics particulars de la Maria i generals del país. I aquí s'hi encabeix el creixement físic i ideològic del fill robat. En aquest personatge també hi podem trobar el contrapunt de la Maria. A la claredat ideològica i moral de la protagonista s'hi contraposa una

---

evolució des del franquisme militant al possibilisme que desembocà en la transició democràtica. En aquest moment històric l'acció se centra molt a la ciutat de Tarragona. Els fets, les persones i els llocs se citen d'una manera directa, com si es tractés d'una crònica. L'altra direcció del temps és el relat d'un present embolcallat per l'anècdota.

Josep Gironès ens serveix un àpat amb ingredients coneguts –la Fatarella, la guerra– mesclats amb innovacions narratives i visions polièdriques d'un passat sempre present.

JESÚS FIGUERES

Publicat a *El Punt* el 18 de juliol de 2011

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/434001-viure-sense-el-meu-fill.html>